

MOSKOVAN TAPAHTUMIEN OPETUKSIA

Moskovan proletariaatin vallankumouksellinen nousu, joka ilmeni niin selvästi poliittisena lakkona ja katutais-teluna, ei ole vielä laskenut. Lakko jatkuu. Se on siirtynyt osaksi Pietariin, missä latojat ovat lakossa myötätunnosta moskovalaisille tovereilleen. Ei ole vielä sanottu, vaimentuuko tämä liike jälleen seuraavaan tyrskyaaltoon mennessä vai muuttuuko se muodoltaan pitkäaikaiseksi. Mutta Moskovan tapahtumien eräät, ja sitä paitsi tavattoman opettavaiset, tulokset ovat jo tulleet esiin, ja näihin tuloksiin kannattaa pysähtyä.

Yleensä puhuen liike Moskovassa ei mennyt vallankumouksellisten työläisten ratkaisevaan otteluun saakka tsarismmin voimia vastaan. Ne olivat vain pieniä kahakoita etuasemissa, osittain ehkä sotademonstraatio kansalais-sodassa, mutta ne eivät olleet niitä taisteluja, jotka määräävät sodan lopputuloksen. Niistä kahdesta olettamuksesta, jotka viikko sitten lausuimme, tuntuu käyvän toteen edellinen, nimittäin, että edessämme ei ole ratkaisevan rynnäkön alku, vaan ainoastaan sen harjoitus. Mutta harjoitus on kuitenkin tuonut näkyviin historiallisen draaman kaikki osanottajat täydessä mitassaan, valaisten siten kirkkaasti itse draaman todennäköistä — osittain jopa kiertämätöntä — kulkua.

Moskovan tapahtumien alkujohteena olivat ensi silmäykseltä puhtaasti akateemista laatua olevat tapahtumat. Hallitus lahjoitti yliopistoille osittaisen „autonomian”, tahi näennäisen autonomian. Herrat professorit saivat itsehallinnon. Ylioppilaat saivat kokoustenpito-oikeuden. Itsevaltiudellis-maajorjuudellisen sorron yleiseen järjestelmään

iskettiin siten pieni halkeama. Ja tuohon halkeamaan syöksyi heti odottamattomalla voimalla uusia vallankumouksellisia virtoja. Mitättömän pieni myönnytys, hieveröinen reformi, joka toimeenpantiin poliittisten ristiriitojen työstämiseksi sekä rosvojen ja rosvottavien „sovittamiseksi”, todellisuudessa kärjisti äärettömästi taistelua ja laajensi siihen osallistuvien kokoonpanoa. Ylioppilaskokouksiin tuli tulvanaan työläisiä. Alkoi syntyä vallankumouksellisia kansankokouksia, joissa vallitsevana oli vapauden puolesta käytävän taistelun edistynein luokka — proletariaatti. Hallitus joutui suuttumuksen valtaan. „Vakaat” liberaalit, jotka olivat saaneet professori-itsehallinnon, tulivat levottomiksi ja alkoivat juoksennella vallankumouksellisten ylioppilaiden ja poliisi-, nagaikkahallituksen väliä. Liberaalit käyttivät vapautta pettääkseen vapauden, pidättäkseen ylioppilaita taistelun laajentamisesta ja kärjistämisestä, saarnatakseen „järjestystä” — verihurttien ja mustasotnia-laisten, herrojen Trepovin ja Romanovin edessä! Liberaalit käyttivät itsehallintoa hoitaakseen kansan pyövelien asioita, sulkeakseen yliopiston, tuon nagaikkamiesten salliman „tieteen” puhtaan pyhäkön, jonka ylioppilaat olivat saastuttaneet päästämällä sinne „alhaista roskaväkeä” pohtimaan kysymyksiä, joita itsevaltiudellinen koplakunta „ei ollut ratkaissut”. Itsehallitsevat liberaalit pettivät kansan ja kavalsivat vapauden, sillä he pelkäsivät kahakoita yliopistossa. Ja he saivat ansaitsemansa rangaistuksen katalasta pelkuruudestaan. Sulkemalla vallankumouksellisen yliopiston he panivat alulle katuvallankumouksen. Surkuteltavina pedanteina he olivat jo vähällä riemuita, kilvan Glazovin tapaisten lurjusten kanssa, siitä, että olivat onnistuneet sammuttamaan palon kullussa. Itse asiassa he vain syyttivät palon valtavan suuressa teollisuuskaupungissa. He, nuo ulkokultaiset miespahaset, kielsivät työläisiä menemästä ylioppilaiden luo; he vain sysäsivät ylioppilaat vallankumouksellisten työläisten pariin. He punnitsivat kaikkia poliittisia kysymyksiä oman, vuosisataisen virallisen byrokratismin läpeensä kyllästämän, kanakoppinsa kannalta; he rukoilivat ylioppilaita armahtamaan tuota kanakoppia. Ensimmäinen raikas tuulahdus, vapaan ja nuoren vallankumouksellisen luonnonvoimaisuuden esiintulo oli riittävä, että kaikki unohtivat jopa ajatuksistaankin kanakopin, sillä tuulenhengi voimistui muuttuen myrskyksi, joka

suuntautui koko virallisen byrokratismin ja Venäjän kansan kaiken pilkanteon peruslähdeksi vastaan, tsaarin itsevaltiutta vastaan. Ja vielä nytkin, kun ensimmäinen vaara on mennyt ohi, kun rajuilma on ilmeisesti tyyntynyt, itsevaltiuden lakeijat yhä vielä vapisevat pelosta yksinpä muistellessaankin sitä pohjatonta kurimusta, joka avautui heidän eteensä verisinä Moskovan päivinä: „toistaiseksi tämä ei vielä ole tulipalo, mutta jo epäilemättä poltto”, höpisee hra Menshikov lakeijamaisessa „Novoje Vremjassa” (syyskuun 30 p:nä) — „toistaiseksi se ei ole vielä vallankumous... mutta jo vallankumouksen prologi”. „Se on tulossa”, todistelin minä (hra Menshikov) huhtikuussa, ja miten kauhistuttavia askeleita „se” onkaan sen jälkeen ottanut!.. Kansan luonnonvoimaisuus myllertää syvyyksiään myöten”...

Niin, kunnan pihteihin ovat Trepovit ja Romanov yhdessä petturuutta harjoittavien liberaalisten porvarien kanssa joutuneet. Kun avaat yliopiston, niin annat tribuunin vallankumouksellisia kansankokouksia varten, teet arvaamattoman palveluksen sosialidemokratialle. Kun suljet yliopiston, niin avaat katutaistelun. Ja ruoskaritarimme heittelehtivät hammasta purren: he avaavat uudestaan Moskovan yliopiston, he tekeytyvät sellaisiksi, ikään kuin haluaisivat antaa ylioppilaiden itsensä pitää järjestystä katukulkueiden aikana, he katsovat läpi sormien ylioppilaiden vallankumouksellista itsehallintoa, ylioppilaiden, jotka järjestelivät jakautumista sosialidemokraattien, sosialistivallankumouksellisten y.m. puolueisiin muodostaen oikean poliittisen edustuksen ylioppilaiden „parlamentissa” (ja jotka, siitä olemme varmat, eivät rajoitu vallankumoukselliseen itsehallintoon, vaan ryhtyvät viipymättä ja vakavasti järjestämään ja aseistamaan vallankumousarmeijan osastoja). Ja yhdessä Trepovien kanssa heittelehtivät myös liberaaliset professorit syöksyen suostuttelemaan — tänään ylioppilaita, että he olisivat kiltimpiä, huomenna nagaikkamiehiä, että he olisivat helläkätisempiä. Molempien heittelehtiminen tuottaa meille äärettömän suurta tyydytystä; vallankumouksellinen tuulahdus puhalttaa siis raikkaasti, kun poliittiset komentajat ja poliittiset yllöikkarit tekevät niin korkeita hyppyjä yläkannella.

Mutta luonnollisen ylpeyden ja luonnollisen tyydytyksen lisäksi todellisten vallankumouksellisten täytyy ammentaa

Moskovan tapahtumista vielä jotain suurempaa: saada selville se, mitkä yhteiskunnalliset voimat ja nimenomaan millä tavalla esiintyvät Venäjän vallankumouksessa,— saada selvempi kuva näiden voimien esiintymismuodoista. Muistakaa Moskovan tapahtumien poliittista asteittaisuutta, ja te näette luokkakannalta tavattoman tyypillisen ja luonteenomaisen kuvan koko vallankumouksesta. Tässä on tuo asteittaisuus: vanhaan järjestelmään isketään pieni halkeama; hallitus paikkailee halkeamaa myönnytysten, petolisten „reformien” y.m.s. paikkatilkulla; rauhoittumisen asemesta taistelu uudelleen kärjistyy ja laajenee; liberaalinen porvaristo horjuu ja heittelee suostutellen vallankumouksellisia luopumaan vallankumouksesta ja poliiseja luopumaan taantumuksesta; vallankumouksellinen kansa astuu proletariaatin johdolla näyttämölle ja avoin taistelu synnyttää uuden poliittisen tilanteen; taistelun saavutetulla korkeammalla ja laajemmalla taistelutantereella isketään vihollisen linnoitettuihin asemiin taas uusi halkeama ja liike nousee samaa tietä yhä korkeammalle ja korkeammalle. Meidän nähtemme tapahtuu koko linjalla hallituksen perääntyminen,— huomautti „Moskovskije Vedomosti” äskettäin aivan oikein. Ja eräs liberaalinen sanomalehti¹⁰⁴ aika älykkäästi lisäsi: perääntyminen jälkijoukon käydessä taisteluja. Liberaalisen berliiniläisen sanomalehden „Vossische Zeitung’in” * Pietarin kirjeenvaihtaja sähkötti lokakuun 3 (16) pnä Trepovin kansliapäällikön haastattelusta. „Hallitukselta”, sanoi poliisirota kirjeenvaihtajalle, „ei pidä odottaa jonkin johdonmukaisen suunnitelman toteuttamista, sillä jokainen päivä tuo mukanaan sellaisia tapahtumia, joita ei ole voitu etukäteen arvata. Hallituksen täytyy luovia; nykyistä liikettä et voimalla tukahduta, ja se saattaa kestää yhtä hyvin kaksi kuukautta kuin kaksi vuottakin”.

Niin, hallituksen taktiikka on käynyt selville täydellisesti. Se on epäilemättä luovimista ja perääntymistä jälkijoukon käydessä taisteluja. Ja se on aivan oikeaa taktiikkaa itsevaltiuden etujen kannalta katsoen: olisi mitä suurin virhe ja kohtalokas illuusio vallankumouksellisten taholta, jos he unohtaisivat, että hallitus voi vielä hyvin, hyvin kauan perääntyä menettämättä oleellisinta. Loppuun saakka viemättömän, keskosena syntyneen, vuonna 1848 Saksassa

* — „Vossin Lehti”. *Toim.*

tapahtuneen puolivallankumouksen esimerkki (johon me vielä kerran palaamme „Proletarin” seuraavassa numerossa ja josta emme milloinkaan väsy muistuttamaan) osoittaa, että jopa peräännyttyään perustavan (*sanoissa*) kokouksen koollekutsumiseen saakka, hallitus säilyttää riittävästi voimia voittaakseen vallankumouksen viimeisessä, ratkaisevassa taistelussa. Senpä vuoksi, kun me tutkimme Moskovan tapahtumia, tuota viimeistä taistelua kansalaisotamme taistelujen pitkässä sarjassa, niin meidän on kylmästi katsottava asiain kulkua, valmistauduttava mitä suurimmalla tarmokkuudella ja mitä suurimmalla sitkeydellä pitkään, vimmattuun sotaan, meidän on kavahdettava niitä liittolaisia, jotka jo ovat ylliloikkari-liittolaisia. Kun ei ole vielä kerrassa mitään ratkaisevaa saavutettu, kun vihollisella on vielä ääretön liikkuma-ala seuraavia, edullisia ja vaarattomia, perääntymisiä varten, kun on käynnissä yhä vakavampia taisteluita,— niin silloin tällaisiin liittolaisiin luottaminen, yritykset solmia heidän kanssaan sopimus tai yksinkertaisesti kannattaa heitä visseillä ehdoilla saattavat osoittautua ei ainoastaan typeryydeksi, vaan jopa proletariaatin kavaltamiseksi.

Tosiaankin, onko liberaalisten professorien menettely Moskovan tapahtumien edellä ja niiden aikana satunnaista? Onko se koko perustuslaillis-demokraattiselle puolueelle poikkeuksellista vaiko tavanomaista? Kuvastaako tuo menettely liberaalisen porvariston kyseisen ryhmän erillisiä erikoisuuksia vai koko tämän luokan perusetuja yleensä? Sosialistien keskuudessa ei voi olla kahta mielipidettä näistä kysymyksistä, mutta eivät kaikki sosialistit osaa noudattaa johdonmukaisesti todella sosialistista taktiikkaa.

Käsittääksemme selvemmin asian olemuksen otamme liberaalisen taktiikan liberaalien itsensä esittämänä. Venäläisen lehdistön palstoilla he välttelevät puhumasta suoraan sosialidemokraatteja vastaan ja vieläpä suoraan sosialidemokraateista. Mutta tässä on berliiniläisen „Vossische Zeitung’in” mielenkiintoinen tiedoitus, joka kuvastaa epäilemättä paljon avomielisemmin liberaalien katsomuksia:

„Ylioppilaslevottomuudet ovat uusiintuneet sekä Pietarissa että Moskovassa tavattoman myrskyisinä aivan oppivuoden alusta alkaen, vaikka yliopistoille ja korkeakouluille on lahjoitettu,— tosin hyvin myöhään,— autonomia. Moskovassa niitä sitä paitsi seuraa laaja

työväenliike. Nämä levottomuudet osoittavat, että Venäjän vallankumouksellisessa liikkeessä on alkanut uusi vaihe. Ylioppilaskokousten kulku ja niiden päätöslauselmat osoittavat, että ylioppilaat ovat omaksuneet sosialidemokraattisten johtajien tunnussanan: yliopistoista on tehtävä kansankokousten pitopaikkoja ja sillä tavalla vietävä vallankumousta laajoihin väestökerroksiin. Sen, millä tavalla tätä tunnussanaa toteutetaan, ovat Moskovan ylioppilaat jo osoittaneet: he kutsuivat yliopistorakennukseen työläisiä ja muita henkilöitä, joilla ei ole mitään tekemistä yliopiston kanssa, ja sitä paitsi niin lukuisasti, että ylioppilaat itse jäivät vähemmistöksi. On itsestään selvää, että tuollainen ilmiö ei voi kauan jatkua nykyisissä oloissa. Hallitus pitää parempana sulkea yliopistot kuin sietää tuollaisia kokouksia. Se on siinä määrin selvä asia, että ensi silmäykseltä tuntuu käsittämättömältä, kuinka sosialidemokraattiset johtajat saattoivat antaa tuollaisen tunnussanan. He tiesivät vallan hyvin, mihin se johtaa; he tavoittelivatkin nimenomaan sitä, että hallitus sulki yliopistot. Ja minkä vuoksi? Yksinkertaisesti siitä syystä, että he pyrkivät kaikkiin mahdollisiin keinoihin häiritsemään liberaalista liikettä. He käsittävät, etteivät he pysty omin voimin aikaansaamaan suuria poliittisia tekoja; sen vuoksi alkoot myöskään liberaalit ja radikaalit uskaltako tehdä mitään, sillä se, suvaitkaa huomata, vain vahingoittaa sosialistista proletariaattia. Sen täytyy itsensä vallata itselleen oikeudet. Venäjän sosialidemokratia voi olla hyvin ylpeä tästä „järkevämmästä” („unbeugsame”— taipumattomasta) taktiikasta, mutta jokaisesta puolueettomasta havainnoitsijasta sen täytyy tuntua äärettömän lyhytnäköiseltä; tuskinpa se johtaa Venäjän sosialidemokratian voittoon. On aivan käsittämätöntä, mitä se voittaa siitä, että yliopistot suljetaan, mikä on kiertämätöntä tällaisen taktiikan jatkuessa. Opintojen jatkaminen yliopistoissa ja korkeakouluissa on kuitenkin erittäin tärkeää kaikille edistyspuoleille. Ylioppilaiden ja professorien pitkäaikaiset lakot ovat jo aiheuttaneet Venäjän kulttuurille suurta vahinkoa. Akateemisen toiminnan jälleen aloittaminen on äärimmäisen välttämätöntä. Autonomia on antanut professoreille mahdollisuuden pitää vapaasti oppituntejaan. Sen vuoksi kaikkien yliopistojen ja korkeakoulujen professorit ovat yhtä mieltä siitä, että on taas käytävä tarmokkaasti käsiksi opiskeluun. He käyttävät kaiken vaikutusvaltansa saadakseen ylioppilaat luopumaan sosialidemokraattisen tunnussanan toteuttamisesta käytännössä”.

Näin siis taistelu porvarillisen liberalismiin (perustuslaillisten demokraattien) ja sosialidemokraattien välillä on tullut täydellisesti näkyviin. Älkää häiritkö liberaalista liikettä! siinä tunnus, joka on erinomaisesti ilmituotu siteeratussa kirjoituksessa. Entä mitä tuo liberaalinen liike on? — *Takaperoista liikettä*, sillä yliopiston vapautta professorit käyttävät ja haluavat käyttää — ei vallankumoukselliseen, vaan *vallankumouksenvastaiseen* propagandaan, ei tulipalon sytyttämiseen, vaan sen sammuttamiseen, ei taistelutantereen laajentamiseen, vaan ratkaisevasta taistelusta poisjohdattamiseen ja rauhanomaiseen yhteistyöskentelyyn

Trepovien kanssa. Taistelun kärjistyessä „liberaalinen liike” on käynyt (sen olemme nähneet teoissa) loikkaamiseksi vallankumouksellisten parista taantumuksellisten tykö. Liberaaleista on tietenkin vissiä hyötyä meille, koska he aiheuttavat horjuntaa Trepovien ja Romanovin muiden palvelijain riveissä, mutta tuo hyöty tulee olemaan voitolla siitä vahingosta, jota liberaalit aiheuttavat tuomalla horjuntaa meidän riveihimme, ainoastaan siinä tapauksessa, jos me teemme kertakaikkisen pesäeron perustuslaillisista demokraateista ja leimaamme armottomasti häpeällä näiden jokaisen epävarman askelen. Liberaalit, jotka tietävät tai useimmiten tuntevat herruutensa nykyisessä taloudellisessa järjestelmässä, pyrkivät olemaan herroina myös vallankumouksessa ja sanovat, että kaikkalainen vallankumouksen jatkaminen, laajentaminen ja kärjistäminen aivan tavallisen parsimisen puitteiden ulkopuolelle on „haitaksi” liberaaliselle liikelle. Ollen huolissaan Trepovin yliopistoille suoman näennäisen vapauden kohtalosta he taistelevat tänään vallankumouksellista vapautta vastaan. Ollen huolissaan sen legaalisen „kokoontumisvapauden” suhteen, jonka hallitus huomenna antaa poliisimaisesti runnellussa muodossa, he tulevat pidättämään meitä käyttämästä noita kokouksia todella proletarisiin tarkoituksiin. Ollen huolissaan Valtakunnanduuman kohtalosta he jo ovat osoittaneet viisasta maltillisuutta syyskuun edustajakokouksessa ja osoittavat sitä nyt, sotien boikottiaatetta vastaan; älkää muka häiritkö meidän toimiamme Valtakunnanduumassa!

Ja sosialidemokratian häpeäksi täytyy tunnustaa, että sen keskuudesta löytyi opportunisteja, jotka doktrinääriseen elottomassa marxilaisuuden vääristelyssään tarttuivat tuohon onkeen! Vallankumous on porvarillinen, päättelevät he, ja sen vuoksi... sen vuoksi täytyy perääntyä sikäli kuin porvaristo menestyy myönnytysten saamisessa tsarismilta. Elleivät uusiskralaiset vielä nytkään näe Valtakunnanduuman reaalista merkitystä, niin se johtuu nimenomaan siitä, että perääntyessään itse he eivät luonnollisesti huomaa perustuslaillisten demokraattienkaan takaperoista liikettä. Ja että iskralaiset ovat jo perääntyneet taaksepäin niiden aikojen jälkeen, jolloin laki Valtakunnanduumasta annettiin, se on kiistaton tosiasia. Ennen Valtakunnanduumaa he eivät ajatelleet panna päiväjärjestykseen kysymystä sopimuksesta perustuslaillisten demokraattien kanssa.

Valtakunnanduuman jälkeen he herättivät (Parvus, Tsherevanin ja Martov) tämän kysymyksen, eikä vain teoreettisessa, vaan myös välittömästi käytännöllisessä muodossa. Ennen Valtakunnanduumaa he esittivät aika tiukkoja ehtoja demokraateille (aina kansan aseistamisen myötävaikuttamiseen saakka j.n.e.). Valtakunnanduuman jälkeen he heti lievensivät ehtoja rajoittuen lupaukseen, että mustasotnia-lainen eli liberaalinen Duuma muutetaan vallankumoukselliseksi. Ennen Valtakunnanduumaa virallisessa päätöslauselmassaan siitä kysymyksestä, kenen pitää kutsua koolle yleiskansallinen perustava kokous, he vastasivat: joko väliaikaisen vallankumoushallituksen tahi jonkin edustuslaitoksen. Valtakunnanduuman jälkeen he pyyhkivät yli väliaikaisen vallankumoushallituksen ja kirjoittavat: joko „demokraattisten (perustuslaillisten demokraattien tapais-ten?) kansanjärjestöjen” (?) tahi... tahi Valtakunnanduuman. Näin ollen näemme käytännössä, *kuinka* iskralaiset pitävät ohjeena erinomaista periaatettaan: vallankumous on porvarillinen — pitääkää varanne, toverit, ettei vain porvaristo loittonisi!

Moskovan tapahtumat, osoitettuaan ensi kerran Valtakunnanduuman jälkeen, millainen *on käytännössä* perustuslaillisten demokraattien taktiikka vakavina poliittisina ajankohtina, osoittivat myös, että kuvaamamme sosialidemokratian opportunistinen häntä muuttuu kiertämättä tavalliseksi porvariston häntyriksi. Sanoimme vast'ikään: mustasotnia-lainen eli liberaalinen Valtakunnanduuma. Iskralaisesta nämä sanat tuntuivat kauhistuttavilta, sillä hän pitää hyvin tärkeänä eroa mustasotnia-laisen ja liberaalisen Valtakunnanduuman välillä. Mutta juuri Moskovan tapahtumat paljastivatkin, että tuo „parlamentaarinen” aate, joka on väärin esitetty parlamenttia edeltäneellä kaudella, on vilpillinen. Juuri Moskovan tapahtumat osoittivat, että liberaalinen yliiloikkari on tosiasiallisesti pelannut Trepovin osaa. Yliopiston sulkemisen, josta eilen olisi Trepov määrännyt, suorittivat tänään hrat Manuilov ja Trubetskoi. Eikö ole selvää, että myös „duumalaiset” liberaalit tulevat samalla tavalla heittelehtimään toisaalta Trepovin ja Romanovin ja toisaalta vallankumouksellisen kansan välillä? Eikö ole selvää, että liberaalisten yliiloikkarien vähäisinkin tukeminen on ainoastaan poliittisten tolvanoiden arvolle sopiva teko?

Liberaalisemman puolueen tukeminen vähemmän liberaalista puoluetta vastaan parlamenttijärjestelmässä on usein välttämätöntä. Mutta kun vallankumouksellisessa taistelussa parlamenttijärjestelmän puolesta tuetaan sellaisia liberaali-yliloikkareita, jotka „sovittavat” Trepovia ja vallankumousta keskenään, niin se on kavallusta.

Moskovan tapahtumat osoittivat käytännössä sen yhteiskunnallisten voimien ryhmytyksen, josta „Proletari” on jo niin monta kertaa kirjoittanut: sosialistinen proletariaatti ja vallankumouksellisen porvarillisen demokratian etujoukko *kävivät taistelua*. Liberaalis-monarkistinen porvaristo *kävi neuvotteluja*. Ottakaa oppia, työläistoverit, ottakaa huolellisemmin oppia Moskovan tapahtumista. Nimenomaan näin, ehdottomasti näin tulevat asiat kulkemaan myös koko Venäjän vallankumouksessa. Meidän on yhdistyttävä tiukemmin todella sosialistiseksi puolueeksi, joka ilmaisee tietoisesti työväenluokan etuja eikä raahaudu vaistovaraisesti joukkojen perässä. Meidän on pantava laskelmamme taistelussa ainoastaan vallankumoukselliseen demokratiaan, vain sen kanssa on meidän tehtävä sopimuksia, vain taistelutantereella Trepoveja ja Romanovia vastaan on toteutettava näitä sopimuksia. Meidän on kaikin voimin pyrittävä siihen, että vallankumouksellisen demokratian etujoukon — ylioppilaskunnan — lisäksi saataisiin nostatetuksi laajat kansanjoukot, joiden liikehtiminen ei ole ainoastaan ylipäänsä demokraattista (nykyään jokainen yliloikkari nimittää itseään demokraatiksi), vaan todella vallankumouksellista liikettä, nimittäin talonpoikaisjoukot. Meidän pitää muistaa, että liberaalit ja perustuslailliset demokraatit, jotka saavat aikaan horjuntaa itsevaltiudellisten keskuudessa, yrittävät kiertämättä jokaisella askelellaan saada aikaan horjuntaa myös meidän riveissämme. Vakavan merkityksen, ratkaisevan merkityksen saa ainoastaan avoin vallankumouksellinen taistelu, joka heittää roskakasaan kaikki liberaaliset kanakopit ja kaikki liberaaliset Duumat. Valmistautukaa siis hetkeäkään hukkaamatta uusiin, yhä uusiin taisteluihin! Aseistautukaa, millä kukin voi, muodostakaa viipymättä osastoja sellaisista taisteli-joista, jotka ovat valmiit uhrautuvalla tarmolla taistelemaan kirottua itsevaltiutta vastaan, muistakaa, että huomenna tai ylihuomenna tapahtumat joka tapauksessa ja kiertämättä kutsuvat teidät kapinaan, ja kysymys on vain

siitä, kykenettekö te nousemaan valmistautuneina ja yhdistyneinä vaiko hämmingin vallassa ja hajallaan!

Moskovan tapahtumat ovat vielä kerran ja sadannen kerran lyöneet laudalta vähäuskoiset. Ne ovat osoittaneet, että me olemme yhä vielä taipuvaisia aliarvioimaan joukkojen vallankumouksellista aktiivisuutta. Ne panevat muuttamaan mielensä monet, jotka ovat jo alkaneet horjua, jotka ovat menettäneet uskonsa kapinaan rauhan solmimisen ja Duuman lahjoittamisen jälkeen. Ei, kapina kasvaa ja voimistuu ennenkuulumattomalla nopeudella juuri nyt. Olkoon jokainen meistä omalla paikallaan, kun koittaa lähenevä purkaus, johon verrattuna tammikuun yhdeksäs päivä ja muistorikkaat Odessan päivät näyttävät leikiltä!

„Proletari” № 22,
lokakuun 24 (11) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan